

Evje og Hornnes
Kommune

Evje og Hornnes kommune

Finansreglement

Vedtatt i kommunestyret 11.06.10

1.	Finansreglementets virkeområde	3
1.1	Hensikten med reglementet.....	3
1.2	Hvem reglementet gjelder for	3
2.	Hjemmel og gyldighet	3
2.1	Hjemmel	3
2.2	Gyldighet	3
3.	Forvaltning og forvaltningstyper	3
4.	Formålet med kommunens finansforvaltning.....	4
5.	Generelle rammer og begrensninger.....	4
6.	Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.....	5
6.1	Innskudd i bank	5
6.2	Andeler i pengemarkedsfond.....	6
6.3	Direkte eie av verdipapirer.....	6
6.4	Felles plasseringsbegrensninger	7
6.5	Rapportering	7
7.	Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler	8
7.1	Vedtak om opptak av lån	8
7.2	Valg av låneinstrumenter	8
7.3	Tidspunkt for låneopptak	8
7.4	Konkurrerende tilbud	8
7.5	Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter	9
7.6	Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak	9
7.7	Rapportering	9
8.	Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva	10
8.1	Formål.....	10
8.2	Ansvarsforhold	10
8.3	Investeringsmål	10
8.4	Investeringsstrategi	11
8.5	Gjennomføring	11
8.6	Investeringsbegrensninger	12
8.7	Rapportering	12
9.	Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko.....	13
9.1	Risikovurderinger	13
9.2	Kvalitetssikring.....	13

1. Finansreglementets virkeområde

1.1 Hensikten med reglementet

Reglementet skal gi rammer og retningslinjer for kommunens finansforvaltning. Reglementet utgjør en samlet oversikt over de rammer og begrensninger som gjelder, og underliggende rutiner skal hjemles i reglementet. Reglementet definerer de avkastnings- og risikonivå som er akseptable for plassering og forvaltning av likvide midler og midler beregnet for driftsformål, opptak av lån/gjeldsforvaltning og plassering og forvaltning av langsiktige finansielle aktiva.

1.2 Hvem reglementet gjelder for

Reglementet gjelder for Evje og Hornnes kommune. Reglementet gjelder også for virksomhet i kommunale foretak etter kommuneloven kapittel 11 og interkommunalt samarbeid etter kommuneloven § 27. I den grad disse virksomhetene har en egen finansforvaltning skal denne utøves i tråd med dette reglementet.

2. Hjemmel og gyldighet

2.1 Hjemmel

Dette reglementet er utarbeidet på bakgrunn av:

- Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992, § 52.
- Forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning fastsatt av KRD 9. juni 2009.

2.2 Gyldighet

- Reglementet trer i kraft fra og med 1. juli 2010. Finansreglementet skal vedtas minst én gang i hver kommunestyreperiode.
- Dette reglementet med tilhørende rutiner erstatter alle tidligere regler og instruksjoner som kommunestyret eller annet politisk organ har vedtatt for Evje og Hornnes kommunes finansforvaltning.

3. Forvaltning og forvaltningstyper

I samsvar med bestemmelsene i forskriften om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning skal reglementet omfatte forvaltningen av alle kommunens finansielle aktiva (plasseringer) og passiva (rentebærende gjeld). Gjennom dette finansreglementet er det vedtatt målsettinger, strategier og rammer for:

- Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål.
- Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler.
- Plassering og forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.

4. Formålet med kommunens finansforvaltning

Finansforvaltningen har som overordnet formål å sikre en *rimelig avkastning* samt *stabile og lave netto finansieringskostnader* for kommunens aktiviteter innenfor *definerte risikorammer*.

Dette søkes oppnådd gjennom følgende delmål:

- Kommunen skal til en hver tid ha likviditet (inkludert trekkrettigheter) til å dekke løpende forpliktelser.
- Plassert overskuddslikviditet skal over tid gi en god og konkurransedyktig avkastning innenfor definerte krav til likviditet og risiko, hensyntatt tidsperspektiv på plasseringene.
- Lånte midler skal over tid gi lavest mulig totalkostnad innenfor definerte krav til refinansieringsrisiko og renterisiko, hensyntatt behov for forutsigbarhet i lånekostnader.
- Forvaltning av langsiktige finansielle aktiva skal gi en god langsiktig avkastning til akseptabel risiko som over tid skal bidra til å gi kommunens innbyggere et best mulig tjenestetilbud

5. Generelle rammer og begrensninger

- Kommunestyret skal selv gjennom fastsettelse av dette finansreglement, ta stilling til hva som er tilfredsstillende avkastning og vesentlig finansielle risiko, jfr. kommunelovens §52.
- Reglementet skal baseres på kommunens egen kunnskap om finansielle markeder og instrumenter, jf. punkt 2.1 forskriftens § 3 3. ledd. Dette gjelder selv om kommunen kjøper finansforvaltningstjenestene fra andre.
- Kommunestyret skal ta stilling til prinsipielle spørsmål om finansforvaltningen, herunder hva som regnes som langsiktige finansielle aktiva. Det påligger rådmannen en selvstendig plikt til å utrede og legge frem saker for kommunestyret som anses som prinsipielle.
- Rådmannen skal fortløpende vurdere egnetheten av reglementets forskjellige rammer og begrensninger, og om disse på en klar og tydelig måte sikrer at finansforvaltningen utøves forsvarlig i forhold til de risikoer kommunen er eksponert for.
- Det tilligger rådmannen å inngå avtaler i overensstemmelse med dette reglementet.

- Det tilligger rådmannen med hjemmel i dette finansreglement, å utarbeide nødvendige fullmakter/instrukser/rutiner for de enkelte forvaltningsformer som er i overensstemmelse med kommunens overordnede økonomibestemmelser.
- Finansielle instrumenter og/eller produkter som ikke er eksplisitt tillatt brukt gjennom dette reglementet, kan ikke benyttes i kommunens finansforvaltning.
- I forvaltningen skal det så langt som råd er tas etiske hensyn. Dette skal vektlegges ved valg av kapitalforvaltere.

Kommunen kan i sin finansforvaltning benytte seg av andre finansielle instrumenter, såkalte avledede instrumenter/derivater. Slike instrumenter skal være konkret angitt under de enkelte forvaltningsformer og må benyttes innenfor risikoramme for underliggende aktiva eller gjeld og skal inngå ved beregning av finansiell risiko.

Nedenfor omtales konkrete rammer for forvaltning, hver for seg, under punktene 6, 7 og 8 for henholdsvis:

- Kommunens midler til driftsformål (inkl. ledig likviditet)
- Gjeldsporteføljen
- Langsiktige aktiva

6. Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

Rådmannen gis fullmakt til å plassere kommunens midler til driftsformål (herunder ledig likviditet) i bankinnskudd, pengemarkedsfond og rentebærende verdipapirer med kort løpetid. Alle plasseringer skal gjøres i norske kroner (NOK).

Kommunen kan inngå rammeavtale for å ivareta det løpende behov for banktjenester. Ved valg av hovedbankforbindelse stilles det krav om minimum internasjonal kredittrating BBB+ eller tilsvarende kredittvurdering. Det kan gjøres avtale om trekkrettighet.

Kommunens driftslikviditet skal som hovedregel plasseres i kommunens hovedbank. Banksikringslovens § 2-10 legger en begrensning om innskuddsgaranti gjennom sikringsfondet på 2 mill. Det kan eventuelt suppleres med innskudd i andre større spare- eller forretningsbanker vurdert etter en forvaltningskapital på over kr 25 mrd., samt en tilfredsstillende egenkapital. Tilfredsstillende egenkapital innebærer minst de lovpålagte 8 %.

Ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål, utover hva som trengs til dekning av kommunens løpende forpliktelser de nærmeste 3 måneder, kan plasseres etter følgende retningslinjer:

6.1. Innskudd i bank

For bankinnskudd gjelder følgende begrensninger:

- a) Tidsbinding kan ikke avtales for en periode på mer enn 6 måneder
- b) Et enkelt innskudd med tidsbinding kan ikke utgjøre mer enn NOK 5 mill

6.2. Andeler i pengemarkedsfond

For plassering i pengemarkedsfond gjelder følgende:

- a) Midler kan kun plasseres i fond forvaltet av selskap med bred verdipapirforvaltning og som inngår som en del av anerkjent institusjon/finanskonsern.
- b) Det skal kun plasseres i fond med rentefølsomhet kortere enn 12 måneder.
- c) Ingen enkeltpapirer skal ha lavere kredittrating enn BBB- ("investment grade") på investeringstidspunktet, eller vurdert av forvalter til å ha minimum tilsvarende kredittkvalitet.
- d) Porteføljen i aktuelle pengemarkedsfond kan bestå av papirer i følgende sektorer:
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av den norske stat.
 - Rentebærende NOK denominerte papirer utstedt eller garantert av OECD/EØS stater.
 - Obligasjoner med fortrinnsrett
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av norske statsforetak.
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av norske kommuner eller fylkeskommuner.
 - Rentebærende papirer, i form av "senior" sertifikat – og obligasjonslån, utstedt eller garantert av norske banker eller kredittinstitusjoner.
- e) Det kan ikke plasseres midler i pengemarkedsfond som inneholder industriobligasjoner eller ansvarlige lån.
- f) Det skal ikke være begrensninger på uttaksretten i fondene som benyttes, og midlene skal alltid være tilgjengelige på få dager.
- g) Det kan ikke plasseres mer enn NOK 10 mill i et enkelt pengemarkedsfond
- h) Samlet gjennomsnittlig løpetid for kreditten i et enkelt pengemarkedsfond skal ikke overstige 1,5 år.

6.3. Direkte eie av verdipapirer

For direkte plassering i rentebærende papirer gjelder følgende:

- a) Det skal kun plasseres i rentebærende papirer med kortere løpetid enn 12 måneder til endelig forfall.
- b) Ingen enkeltpapirer skal ha lavere kredittrating enn BBB- ("investment grade") på investeringstidspunktet, eller vurdert av forvalter til å ha minimum tilsvarende kredittkvalitet.
- c) Papirene kan bestå av:
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av den norske stat.
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av norske statsforetak.
 - Rentebærende papirer utstedt eller garantert av norske kommuner eller fylkeskommuner.
 - Rentebærende papirer, i form av "senior" sertifikat – og obligasjonslån, utstedt eller garantert av norske banker eller kredittinstitusjoner.
- c) Det kan ikke plasseres midler direkte i industriobligasjoner, ansvarlige lånekapital, fondsobligasjoner, grunnfondsbevis eller aksjer.
- d) Ingen enkeltplassing i rentebærende papirer kan utgjøre mer enn NOK 5 mill. Unntatt fra denne begrensningen er plasseringer i statspapirer.

6.4. Felles plasseringsbegrensninger

- Kommunens samlede innskudd i bank/kredittinstitusjon (inkl. direkte eie av verdipapirer utstedt eller garantert av institusjonen) skal ikke overstige 10 % av institusjonens forvaltningskapital.
- Kommunens eierandel i et pengemarkedsfond skal ikke overstige 10 % av fondets forvaltningskapital.

6.5. Rapportering

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal minimum angi følgende:

- Fordeling på de ulike plasseringsalternativer/typer aktiva i kroner (markedsverdier) og i prosent av de samlede midler til driftsformål.
- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsrenter.

- Rådmannens kommentarer knyttet til sammensetning, rentebetingelser/avkastning, vesentlige markedsendringer og endring i risikoeksponering.
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

7. Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

7.1. Vedtak om opptak av lån

Kommunestyret fatter vedtak om opptak av nye lån i budsjettåret. Slike vedtak skal som minimum angi:

- Lånebeløp
- Nedbetalingstid

Med utgangspunkt i kommunestyrets vedtak har rådmannen fullmakt til å gjennomføre låneopptak, herunder godkjenne lånevilkårene, og for øvrig forvalte kommunale innlån etter de retningslinjer som framgår av dette reglementet, og i tråd med bestemmelsene i Kommunelovens § 50 om låneopptak.

Rådmannens fullmakt innebærer også fullmakt til opptak av nye lån til refinansiering av eksisterende gjeld.

Kommunens gjeldsbrev skal undertegnes av ordfører.

7.2. Valg av låneinstrumenter

Det kan kun tas opp lån i norske kroner.

Lån kan tas opp som direkte lån i offentlige og private finansinstitusjoner, samt i livselskaper. Det er også adgang til å legge ut lån i sertifikat- og obligasjonsmarkedet. Lån kan tas opp som åpne serier (rammelån) og uten avdrag (bulletlån).

Finansiering kan også skje gjennom finansiell leasing.

7.3. Tidspunkt for låneopptak

Låneopptakene skal vurderes opp mot likviditetsbehov, vedtatt investeringsbudsjett, forventninger om fremtidig renteutvikling og generelle markedsforhold.

7.4. Konkurrerende tilbud

Låneopptak skal søkes gjennomført til markedets gunstigste betingelser. Det skal normalt innhentes minst 2 konkurrerende tilbud fra aktuelle långivere. Det gjøres unntak fra denne reglen for

situasjoner hvor kommunen velger å legge ut sertifikat- eller obligasjonslån gjennom å gi en tilrettelegger et eksklusivt mandat. Prinsippet kan også fravikes ved låneopptak i statsbank.

7.5. Valg av rentebindingsperiode – bruk av sikringsinstrumenter

Styring av låneporteføljen skal skje ved å optimalisere låneopptak og rentebindingsperiode i forhold til oppfatninger om fremtidig renteutvikling og innenfor et akseptabelt risikonivå gitt et overordnet ønske om forutsigbarhet og stabilitet i lånekostnader.

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende;

- a) Refinansieringsrisikoen skal reduseres ved å spre tidspunkt for renteregulering/forfall.
- b) Gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon – vektet rentebindingstid) på samlet rentebærende gjeld bør til en hver tid være mellom 1 og 5 år.
- c) 1/3 av gjeldsporteføljen bør ha flytende rente (rentebinding kortere enn ett år), 1/3 av gjeldsporteføljen bør ha fast rente, mens 1/3 bør vurderes ut i fra markedssituasjon.

For å oppnå ønsket rentebinding, gis det anledning til å ta i bruk framtidige renteavtaler (FRA) og rentebytteavtaler (SWAP). Rentesikringsinstrumentene kan benyttes i den hensikt å endre renteesponeringen for kommunens lånegjeld. Forutsetninger for å gå inn i slike kontrakter skal være at en totalvurdering av renteforventninger og risikoprofil på et gitt tidspunkt tilsier at slik endring er ønskelig.

Det er ikke tillatt å løsrive derivathandelen fra den øvrige finansforvaltningen, og beregninger under punkt b) skal inkludere FRA- og SWAP-kontrakter. Hensikten bak hver derivatkontrakt skal dokumenteres. Det skal kun benyttes større banker som motpart ved slike kontrakter, jf. definisjon punkt 6 tredje avsnitt: " *større spare- eller forretningsbanker vurdert etter en forvaltningskapital på over kr 25 mrd., samt en tilfredsstillende egenkapital*"

7.6. Størrelse på enkeltlån – spredning av låneopptak

Forvaltningen legges opp i henhold til følgende;

- a) Låneporteføljen skal bestå av færrest mulig lån, dog slik at refinansieringsrisikoen ved ordinære låneforfall begrenses.
- b) Under ellers like forhold vil det være formålstjenlig at kommunen fordeler låneopptakene på flere lånegivere.

7.7. Rapportering

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering pr 30. april og per 31. august rapportere på status for gjeldsforvaltningen. I tillegg skal rådmannen etter årets utgang rapportere til kommunestyret på utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

For gjeldsforvaltningen skal det rapporteres om følgende:

- Opptak av nye lån (inkl. avtaler om finansiell leasing) så langt i året.
- Konvertering av eldre lån så langt i året.
- Sammensetning og verdi av låneporteføljen fordelt på de ulike typer passiva
- Løpetid for passiva og gjennomsnittlig rentebinding
- Egne rentebetingelser sammenlignet med markedsbetingelser
- Rådmannens kommentarer knyttet til endring i risikoeksponering, gjenværende rentebinding og rentebetingelser i forhold til kommunens økonomiske situasjon og situasjonen i lånemarkedet, samt forestående finansierings-/refinansieringsbehov.
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet

8. Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva.

8.1 Formål

Forvaltning av kommunens langsiktige finansielle aktiva har som formål å sikre en langsiktig avkastning som kan bidra til å gi innbyggerne i Evje og Hornnes kommune et godt tjenestetilbud. Det styres etter en investeringshorisont på mer enn 5 år, samtidig som en søker en rimelig årlig bokført avkastning.

8.2 Ansvarsforhold

Rådmannen gis fullmakt til å plassere kommunens langsiktige aktiva iht dette finansreglement.

8.3 Investeringsmål

8.3.1 Generelt

For å kunne oppfylle formålet skal disse midlene til enhver tid forvaltes etter kriteriene

- sikkerhet
- risikospredning
- likviditet
- avkastning

Risikovurderinger foretas som omtalt i pkt 9.1.

8.3.2 Likviditetsmål

Investeringene skal skje i børsnoterte verdipapirer med rimelig god omsetning og andre papirer med tilsvarende god likviditet.

8.3.3 Avkastningsmål

Avkastningsmålet er å oppnå en tilfredsstillende avkastning. Målet innebærer at en søker å oppnå en verdistigning som er minst like god som markedet for de respektive porteføljer, gitt ved referanseindeksene i punkt 8.4.4.

Avkastningsresultater skal bedømmes etter markedsverdijustert avkastning (aktivaene vurdert til markedsverdi).

8.4 Investeringsstrategi

8.4.1 Porteføljeinndeling

Midlene skal allokere til delporteføljer iht. følgende strategi:

	<i>Strategi</i>
<i>Globale aksjer – Inntil</i>	15 %
<i>Norske obligasjoner – Minimum</i>	85 %
<i>Sum</i>	100 %

Strategien angir normalposisjon som kan avvikes innenfor vedtatt bånd for rebalansering.

8.4.2 Rebalansering av porteføljene

Velger en å dele porteføljen skal delporteføljene rebalanseres hver 3. måned slik at markedsverdivektningen mellom andel aksjer og andel renter blir lik 15%/85% (Strategi), med mindre avvikene mellom strategivektene og markedsverdivektene er mindre enn 2 prosentpoeng.

8.4.3 Valutasikring

Utenlandske investeringer skal valutasikres til norske kroner.

8.4.4 Bruk av referanseindeks

Følgende referanseindekser skal benyttes for å sammenligne avkastnings- og risikoresultatene i delporteføljene:

- Globale aksjer: Morgan Stanley Capital International (MSCI) i NOK
- Norske obligasjoner: Oslo Børs Statsobligasjonsindeks (iht durasjonsmål fastsatt av rådmannen, i intervallet 1-4 år)

Referanseindeksavkastningene skal rapporteres sammen med porteføljeavkastningene.

8.5 Gjennomføring

Kapitalforvaltningen kan forestås av eksterne forvaltere med konsesjon fra Finanstilsynet eller tilsvarende myndigheter i EØS-området, etter nærmere avtale.

8.6 Investeringsbegrensninger

8.6.1 Restriksjoner på investeringer i globale aksjer

Investeringene skal gjøres gjennom verdipapirfond. Det skal tilstrebes god spredning mellom ulike sektorer og ulike regioner for å sikre en veldiversifisert portefølje.

8.6.2 Restriksjoner på investeringer i norske obligasjoner

Investeringene skal gjøres gjennom verdipapirfond. Det kan investeres i veldiversifiserte pengemarkeds- og obligasjonsfond som i hovedsak tilfredsstiller kriteriene nedenfor.

- a) Det investeres kun i rentepapirer denominert i NOK av norske utstedere eller utstedt/ garantert av OECD/EØS stater.
- b) Porteføljen skal bestå av følgende utstedergrupper og med følgende begrensninger:
 - Stat/statsgaranterte/statsforetak: Maksimalt 100 %, minimum 50%.
 - Kommuner / fylkeskommuner inkl. papirer garantert av kommuner / fylkeskommuner: Maksimalt 50 %.
 - Finans: Maksimalt 50 %.
 - Industriselskaper: Maksimalt 40 %.
- c) Ingen enkeltpapirer skal ha lavere kredittrating enn BBB- ("investment grade"), eller vurdert av forvalter til å ha minimum tilsvarende kredittkvalitet.
- d) Investeringer i konvertible låneinstrumenter og ansvarlig lån tillates ikke.
- e) Ingen enkelt utsteder (bortsett fra stat/statsgarantert) kan utgjøre mer enn 10 % av den samlede, langsiktige renteporteføljen.
- f) Rentepapirenes samlede varighet (durasjon) skal ikke overstige 5 år.

8.6.4 Andre finansielle instrumenter

Det kan benyttes finansielle instrumenter i form av avledede instrumenter/derivater i kapitalforvaltningen når forvalter benytter disse i den hensikt å erstatte de underliggende aktiva for å spare transaksjonskostnader og /eller effektivere transaksjonen(e) mer effektivt. Dette forutsetter at markedsrisikoen ikke økes utover det den ville vært ved direkte investeringer i de underliggende verdipapirene. Aktuelle instrumenter er rentebytteavtaler (SWAP), fremtidige renteavtaler (FRA) og valuta terminforretninger.

8.6.5 Diversifisering

Hver delportefølje skal inneholde tilstrekkelig antall papirer slik at markedseksponeeringen er i rimelig overensstemmelse med benyttede referanseindekser, og normer for god diversifisering.

8.7. Rapportering

Rådmannen skal i forbindelse med tertialrapportering per 30. april og per 31. august, legge frem rapporter for kommunestyret som viser status for forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva. I

tillegg skal rådmannen etter årets utgang legge frem en rapport for kommunestyret som viser utviklingen gjennom året og status ved utgangen av året.

Rapporten skal ta utgangspunkt i punkt 8.4 og som et minimum angi følgende:

- Fordeling på de ulike aktivaklasser i kroner (markedsverdier) og i prosent av de samlede langsiktige midlene (forvaltningsfondet)
- Avkastning hittil i år sammenlignet med referanseindeks per aktivaklasse og samlet
- Rådmannens kommentarer knyttet til den faktiske aktivaforordelingen, endringer i risikoeksponering, vesentlige markedsendringer, samt avkastningen i forhold til markedet og målt mot kommunestyrets budsjetterte avkastning.
- Rådmannens beskrivelse og vurdering av avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet

9. Vurdering og kvalitetssikring av finansiell risiko

9.1 Risikovurderinger

Det skal for hver rapportering til kommunestyret gjøres følgende atskilte risikovurderinger:

- a) Renterisikoen for plasseringer av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål og gjeldsporteføljen sett i sammenheng,
 - En "netto" gjeldsbetraktning som viser kommunens renterisiko angitt i NOK ved en 1 % andel generell endring i rentekurven.
- b) Den absolutte risikoen i forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva
 - Beregne standardavvik for porteføljens avkastning.
- c) Den relative risikoen i forvaltningen av langsiktige finansielle aktiva
 - Beregne relativ volatilitet for porteføljens avkastning (standardavviket til differansen mellom faktisk avkastning og strategi avkastning).

Årlig skal det i tillegg rapporteres om porteføljens samlede tapsrisiko, målt ved en stresstest som tar hensyn til samvariasjon (Kredittilsynet el. l.), basert på faktisk utnyttelse av risikorammer.

9.2 Kvalitetssikring

Finansforskriften pålegger Kommunestyret å la uavhengig kompetanse vurdere om finansreglementet legger rammer for en finansforvaltning som er i tråd med kommunelovens regler og reglene i finansforskriften. I tillegg skal uavhengig kompetanse vurdere rutinene for vurdering og håndtering av finansiell risiko, og rutiner for å avdekke avvik fra finansreglementet. Årlig skal det rapporteres til kommunestyret etterlevelse av reglement og rutiner.